

PRIKAZI, IZVJEŠTAJI, BILJEŽKE

»BOGOSLOVSKA SMOTRA« KROZ TRIDESET GODINA

Dr A. Živković.

U razvitku našega stručnoga bogoslovskog časopisa »Bogoslovske smotre« valja razlikovati dva perioda. Prvi traje 10 godina (1910—1919), a drugi 20 godina (1923—1942). Malo iza konca prošloga svjetskoga rata, prestala je B. Sm. izlaziti. To je vrijeme potrajalo 3 godine. Poviest »Bogoslovske Smotre« iz prvog i drugog perioda i zbivanja oko njezina prvoga i ponovnoga izlaženja, osvietlio je pok. predsjednik Fran Barac prigodom njezine 25. godišnjice.* Na mjestu bi bilo, da se nakon navršenih trideset njezinih godišta, poduzme kritički osvrt na sadržaj i izneseni znanstveni prilog. Toga se posla nije latio pokojni predsjednik F. Barac. Izrično je onda napisao (str. 3): »Nije zadaća ovih komemorativnih redaka, da se kritičkom akribijom ogleda od I. do XXIV. njezinog godišta. Ali ne će biti, mislim, ni odviše rečeno, ako se kaže: Bogoslovska Smotra nastojala je dati ponajbolje što je mogla. Dašto prema različnim prilikama financijalnim, kao prema različitim prilikama ne samo radnika u profesorskom zboru, već i svojih razpršenih suradnika. Sigurno je, da je Bogoslovska Smotra pridonijela k osvjetljivanju nekih historijskih, filozofijskih, dogmatskih, crkveno-juridičkih, religijsko-etnološki biblijskih, moralnih, pastoralnih i liturgijskih problema. Pogotovu su bile poučne mnoge njene bilješke iz bogoslovske literature, dok su mnoge recenzije otvarale poglede u savremena pitanja bogoslovskih, filozofskih i etnoloških znanosti.«

Bavio sam se mišlju, da za ovaj broj »Bogoslovske Smotre« donesem kritički prikaz i sistematski pregled svih radova objelodanjenih u »Bogoslovskoj Smotri« kroz ovih 30 godina. U tu sam svrhu prikupio sve potrebne bilješke iz sviju trideset godišta. No pred izradbom namjeravanoga posla, spriečila me nenadana nemogućnost, da se bavim čitanjem. I tako će za ovaj puta izostati kritički prikaz vrijednosti »Bogoslovske Smotre« za prvih njezinih trideset godina života. Taj ću posao možda obaviti, ako doživim njezinu 40-godišnjicu. No ako ga ne obavim ja, obaviti će ga drugi tko, komu je na srcu razvoj i napredak naše bogoslovske znanosti.

Jedno što bi ovom prilikom želio istaći, to je činjenica, da Hrvatskoj Bogoslovskoj Akademiji kroz 20 godina njezinoga obstanka nije uspjelo provesti koncentraciju znanstvenih bogoslovskih sila oko »Bogoslovske Smotre«. Stručni radnici iz franjevačkog, dominikanskog i isusovačkog reda nisu doduše uskratili svoje suradnje u »Bogoslovskoj Smotri«, ali su, kako je i razumljivo, ipak

* Članak nosi naslov: »U dvadeset i peto godište...«, Bogoslovska Smotra, god. XXV. (1937), str. 1 i sl.

u prvom redu ulagali svoje sile za napredak svojih redovničkih časopisa («Nova Revija», «Život», «Duhovni život»). Tako su stručne sile na bogoslovskom polju ostale podijeljene i neujedinjene, a znanstveni rad u »Bogoslovskoj Smotri« sveden u glavnom na profesorski zbor fakulteta i svjetovno svećenstvo. Ta činjenica nije dala, da se izdavački rad Hrvatske Bogoslovске Akademije razvije u jačem stupnju. Mjesto jednoga stručnog časopisa, moralo je svećenstvo po svim biskupijama hrvatskih zemalja uzdržavati svojim prinosima četiri, a da diecezanskih časopisa posebno ni ne spominjemo («Katolički list», «Glasnik đakovačke biskupije», «Vrhbosna», «List splitske i dubrovačke biskupije»). Otud poteškoće financijalne prirode, bez kojih se ni uz najbolju volju ne da ništa izvesti. Nije, dakako, uzmanjkalo znatnih poteškoća ni s drugih strana. Ali one bi se uz malo dobre volje dale svladati, kad ne bi postojala spomenuta glavna poteškoća.

Što međutim nije uspjelo Hrvatskoj Bogoslovskoj Akademiji za njezinih prvih 20, a Bogoslovskoj Smotri za njezinih prvih 30 godina života, dao Bog da uspije u godinama, što će usliediti. Jedno treba imati pred očima: oتمانju kulturnog života narodnih slojeva izpod upliva kršćanske orientacije — potrebno je, da se suprotstavi intenzivan rad kršćanskih radnika na kulturnom polju. A najpozvaniji su radnici na tom polju i čuvari kršćanskih tradicija, bili kod nas, a i u ostalom svijetu, katolički svećenici. Bez njih ne ide ni danas, a ne će ići ni u buduće. Laici im uvijek mogu biti samo pomagači. Zastranjenje s ove linije, što se kod nas u posljednja desetljeća pokazuje, nije dobar znak. Pozvanima je dužnost da i o tom vode brigu. A na nama je, da svojim radom prednjačimo i pomožemo, da svećeničko pokoljenje iza nas bude prožeto duhom, kojim odiše »s v e t a z n a n o s t«, da mu ona bude prva i najmilija briga, te da samo po njoj i preko nje izpuní svoj uzvišeni svećenički poziv u narodu.

MARIJA KRALJICA MIRA

Dogmatsko-skripturistička podloga naslova

O. Jeronim Dr. Bakotin, ofm

Pontifikat slavno vladajućeg Kristova Namjestnika Pija XII, kao i onaj njegovih Predšasnika Pija XI i Benedikta XV, spada u mutno doba raznih previranja i ratova. Kao što su Kristovi Namjestnici u svim poremećenjima, nezdravim pojavama ili zarazama krivovjerja, što se tijekom stoljeća pojavile u njima povjerenome stadi, ili uobće u čovječanstvu, nastojali naći lieka analogno tražiti im uztuk, tako se i Pontifikat ove trojice Petrovih Nasljednika odlikuje živim nastojanjem oko mira. U radu pak oko mira, Kristovi Namjestnici pozivlju sve vjernike na suradnju i podporu, naročito u molitvama na tu nakanu Bogu upravljanim, budući da jedino on može dati »onaj mir, što ga sviet dati ne može«. Slavno vladajući Kristov Namjestnik, kao i njegovi Predšasnici, posebno potiče vjernike na pobožnost prema Majci Božjoj, čijim se posredovanjem nada postići žuđeni mir.